

Příjemce: Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická, Husova 3, 371 60 České Budějovice

Název materiálu: Měření krevního tlaku

Autor materiálu: Mgr. Hana Rybáková

Datum (období) vytvoření: 21. 9. 2012

Zařazení materiálu:

Šablona: Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT (III/2)

Sada: OS2

Tematická oblast: **Fyziologické funkce**

Předmět: Ošetřovatelství, 2. ročník

Číslo DUM: 11

Ověření materiálu ve výuce:

Datum ověření: 25. 9., 2. 10. 2012

Ověřující učitel: Bc. Irena Sklenářová, Mgr. Lenka Čoudková, Mgr. Barbora Sedláčková

Třída: ZDA 2. B

Popis způsobu použití materiálu ve výuce: Výuková elektronická prezentace slouží jako podpurná a názorná pomůcka výkladu učitele. Seznamuje žáky s metodou a postupem při měření krevního tlaku. Prezentace výstižně a názorně zachycuje výklad učitele, který si žáci zaznamenávají do sešitu a využívají při domácí přípravě. Materiál obsahuje zpětnou vazbu ověřující pochopení nové látky v podobě závěrečného snímku s otázkami k opakování tématu.

Tento výukový materiál je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Měření krevního tlaku

CÍL: ŽÁK

- zná pomůcky k měření krevního tlaku
- rozpozná patologické hodnoty
- zapíše naměřené hodnoty do dokumentace nemocného

MÍSTA MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU:

Nejvhodnějším místem pro měření krevního tlaku je paže, kam přikládáme manžetu tonometru a loketní jamka pro přiložení fonendoskopu.

METODY MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU:

- **Invazivní metoda** - TK je měřen přímo v arterii, do které lékař zavede cévku. Tato metoda je využívána na JIP a ARO odděleních.
- **Neinvazivní metoda** - TK je měřen nepřímo pomocí pomůcek.
- **Auskultační metoda** - využívá k měření TK tonometru a fonendoskopu.

METODY MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU:

- **Palpační metoda** - je obdobná s metodou auskultační, jen fonendoskop je nahrazen palpací – hodnotu odečítáme přiložením bříšek prstů v místě měření.
- **Metoda zčervenání** - je využívána především u kojenců a na jednotkách intenzivní péče. Touto metodou určujeme střední TK. Výška tlaku se určuje podle změny barvy kůže při obnovení prokrvení na končetině.

OBECNÉ ZÁSADY

- posoudíme celkový stav nemocného
- provedeme výběr vhodného místa pro měření
- vybereme správnou šíři manžety
- TK nikdy neměříme po tělesné námaze, po rozčílení, po jídle, po kouření a po vypití kávy

OBECNÉ ZÁSADY

- pro měření TK využíváme polohu vsedě, vleže na zádech
- tonometr se dezinfikuje pouze otřením, plátěná manžeta při ušpinění se může vyprat, fonendoskop dezinfikujeme otřením nebo postříkem

POSTUP

- sledujeme stoupající sloupec rtuti na přístroji, hranice rtuti by měla být o 30 mm HG (torrů) vyšší než je předpokládaná hranice systolického tlaku
- ventil na balónku uvolníme a pomalu upouštíme vzduch z manžety
- pozorně posloucháme a první dobře slyšitelný

POSTUP

úder označuje hodnotu systolického tlaku

- poslední dobře slyšitelný úder označuje hodnotu diastolického tlaku
- manžetu odstraníme z paže, zbývajícím vzduch z manžety odstraníme a složíme ji do tonometru, naměřené hodnoty ihned zapisujeme do dokumentace nemocného

MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU NA PAŽI

MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU NA STEHNĚ

- Nemocný leží na zádech, DK má pokrčené v kolenou, manžetu připevníme ve střední části stehna.
- Naměřená hodnota systolického tlaku je vyšší než na paži asi o 10 – 40 mm Hg. Diastolický tlak bývá zpravidla stejný.

NEJČASTĚJŠÍ CHYBY PŘI MĚŘENÍ KREVNÍHO TLAKU

- nevhodné přiložení šíře manžety, vyšší hodnota TK, nevhodná doba měření
- nesprávná poloha paže, nad úroveň srdce, nižší tlak, pod úroveň srdce, vyšší TK
- rychlé vypouštění vzduchu z manžety, systolický tlak nižší, diastolický tlak vyšší
- pomalé vypouštění vzduchu z manžety, naměřené hodnoty budou vyšší
- příliš těsný oděv na paži

ZÁZNAM KREVNÍHO TLAKU

- hodnoty se zaznamenávají do dekurzu nebo teplotní tabulky v číselné podobě
- TK 130/80 mmHg
- Hodnoty TK je možno zaznamenat také graficky (JIP), nebo během operačního výkonu

OPAKOVÁNÍ

1. Určete, jaké odborné termíny použijete pro následující naměřené hodnoty krevního tlaku:

- TK 140/90 mm Hg
- TK 95/55 mm Hg
- TK 190/100 mm Hg

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ:

1. KELNAROVÁ, Jarmila a kolektiv. *Ošetřovatelství pro zdravotnické asistenty – 2.ročník*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing a.s., 2009. ISBN 9788024731056.

Obrázky

1. Měření krevního tlaku. *Fyzmatik.píše* [online]. 16. červen 2009 | 06.00 | rubrika: Veličiny a jednotky [cit. 2013-06-05]. Dostupné z: <http://fyzmatik.pise.cz/916-mereni-krevniho-tlaku.html>